

Knowledge grows

Uw pensioenfonds in 2022

Begin 2022 werden we opgeschrikt door de oorlog tussen Rusland en Oekraïne. Het economische gevolg was een enorme daling van de beurzen. Na een tijdje schoten ook de kosten voor levensonderhoud omhoog. Hier tegenover stond een flinke stijging van de rente, waardoor de dekkingsgraden in 2022 toch flink zijn gestegen. Het beleggingsbeleid van het pensioenfonds is er ook bewust op gericht dat de dekkingsgraad stijgt als de rente stijgt. Dat heeft in 2022 dus goed uitgewerkt.

In juni was er goed nieuws. Op basis van de resultaten van 2021 werden de pensioenen in 2022 volledig geïndexeerd.

Ander positief nieuws ging over de stappen die we hebben gezet met betrekking tot maatschappelijk verantwoord beleggen (ESG). Om een goed beeld te kunnen krijgen van de impact van onze beleggingen op de wereld om ons heen, hebben we besloten dat we daar uitgebreider informatie over gaan verzamelen. We hebben gekeken of we de ESG-score voor de beleggingen nog verder konden verbeteren, zonder afbreuk te doen aan de financiële doelstelling. De conclusie was dat het in een enkel geval weliswaar mogelijk zou zijn, maar dit een lager rendement op zou leveren.

Wisselingen verantwoordingsorgaan en bestuur

Op 1 juli 2022 is, zoals u misschien nog weet, Ruud Meima gestart in het verantwoordingsorgaan namens de actieven als opvolger van Xavier Herman. Voorzitter Tonny van Hoecke is in 2022 met pensioen gegaan, waardoor hij nu VO lid is namens de pensioengerechtigden.

Sindsdien hebben ook in het bestuur wisselingen plaatsgevonden. Rita van Ewijk heeft eind 2022 het bestuur verlaten. Evelien Vlastuin is haar opvolger en heeft ook de rol van sleutelfunctiehouder risicobeheer overgenomen.

Van Centric naar Appel

Eind maart kondigde Centric aan te stoppen met pensioenuitvoering. Vanaf 1 juni is deze rol overgenomen door Appel Pensioenuitvoering. Het bestuur heeft Appel vooraf getoetst en vastgesteld dat dit een partij is die de pensioenuitvoering voor Yara kwalitatief goed kan uitvoeren. Appel voldoet ook aan de criteria die het pensioenfonds heeft vastgelegd in haar uitbestedingsbeleid.

Voor u zijn alleen de contactgegevens veranderd. Daarnaast kunt u sinds september gebruik maken van de nieuwe pensioenplanner, die veel lijkt op de oude pensioenplanner bij Centric. De overgang naar de nieuwe pensioenplanner is soepel verlopen. Er is al ruim 1.700 keer ingelogd.

Nieuws uit 2023

Het nieuwe jaar is natuurlijk al even op weg. Hoewel er de hoop was dat de oorlog in Oekraïne snel beëindigd kon worden, is de verwachting nu dat die nog jaren kan voortduren. De situatie op de financiële markten is instabiel. Dat zorgt voor een dekkingsgraad die steeds een beetje op en neer beweegt.

Na afsluiting van het jaar 2022 met een hoge dekkingsgraad, is in mei 2023 besloten dat de pensioenen gedeeltelijk konden worden verhoogd. Gedeeltelijk, omdat indexatie met een hoge inflatie meer geld kost. Meer over indexatie leest u verderop in dit jaarbericht.

De Wet Toekomst Pensioenen stelt per 1 juli 2023 nieuwe eisen aan de manier waarop pensioenfondsen u moeten begeleiden bij het maken van keuzes. Er is daarom hard gewerkt aan verbetering van de keuzebegeleiding bij pensioneren. Een bijzondere nieuwe keuzemogelijkheid is het bedrag ineens. Vanaf 1 juli 2024 is het mogelijk om bij pensionering 10% van uw ouderdomspensioen op te nemen als een vrij te besteden som geld. Voor al u vragen over uw pensioen en voor keuzebegeleiding kunt u terecht bij Jarno van de Plasse.

Peter Vlaeminck
Voorzitter

De toekomst van uw pensioen

Eind 2022 werd de Wet Toekomst Pensioenen goedgekeurd door de Tweede Kamer. Eind mei 2023 is ook de Eerste Kamer akkoord gegaan. De wet is op 1 juli 2023 ingegaan. Overgang naar de Wet Toekomst Pensioenen is een van de grootste pensioenhervormingen ooit en raakt ook de pensioenen bij Yara. De uiterste datum dat pensioenfondsen over moeten zijn naar de Wet Toekomst Pensioenen is 1 januari 2028.

In 2022 heeft Pensioenfonds Yara niet stil gezeten. De werkgever gaat samen met de sociale partners over de toekomstige pensioenregeling. Over de pensioenen die al zijn opgebouwd, beslist het pensioenfonds. De twee oplossingen moeten goed op elkaar aansluiten. Daarom werken beide kanten met elkaar samen in een Werkgroep Toekomst Pensioenen. De overstap naar de nieuwe pensioenregeling zou ook tot gevolg kunnen hebben dat het pensioenfonds ophoudt te bestaan. Dat is nog helemaal niet zeker, maar het behoort wel tot de mogelijkheden.

Zodra meer bekend is over de toekomst van Pensioenfonds Yara, zullen we u hierover informeren.

Het bestuur moet nog veel onderzoeken en beslissen. We gebruiken de e-nieuwsbrief en de website voor berichtgeving over de ontwikkelingen. Begin 2022 kon u bijvoorbeeld uw kennis testen door middel van een quiz.

Nog geen abonnement op de e-nieuwsbrief?
Meld u dan snel aan via
pensioenfondsyara.nl/aanmelden-nieuwsbrief

Uitslag peiling toekomst pensioen

In mei 2023 hebben we u gevraagd uw mening te geven over twee basisbeslissingen voor de toekomst van uw pensioen. Het responspercentage was 34%. Dat is zeer hoog en daar is het bestuur tevreden mee. Het betekent dat onze achterban pensioen belangrijk vindt en actief mee wil denken. Uit de peiling is gekomen dat maar liefst 92% de voorkeur geeft aan een voorspelbaar pensioen met de zekerheid dat het pensioen niet verlaagd wordt. Verder wil 78% het liefst dat de verhoging van het pensioen is gekoppeld aan de stijging van de prijzen. De uitslag neemt het pensioenfonds mee in de discussies met de werkgever.

Tijdslijn pensioenjaar 2022

Februari

- Oorlog begint in Oekraïne, de aandelenbeurzen dalen hard maar krabbelen daarna weer op

Maart

- Quiz over de toekomst van het pensioen
- Centric kondigt aan te stoppen met de pensioenuitvoering

Mei

- Besloten dat er volledig kan worden geïndexeerd per 1 januari 2022

Juni

- Appel neemt de pensioenuitvoering van Centric over
- Jaarverslag 2021 staat op de website

Juli

- Jaarbericht verstuurd
- Ruud Meima vervangt Xavier Herman in het verantwoordingsorgaan

September

- Nieuwe pensioenplanner Appel in de lucht
- Eerste vergadering Werkgroep Toekomst Pensioenen

Oktober

- Wet Toekomst Pensioenen uitgesteld naar 1 juli 2023

December

- Jaarbedragen 2023 bekend
- AOW-leeftijd verandert: de ingangsdatum gaat in 2028 omhoog naar 67 jaar en drie maanden
- Tweede Kamer akkoord met Wet Toekomst Pensioenen, Eerste Kamer is aan zet
- Evelien Vlastuin benoemd in bestuur per 1 januari 2023 als vervanging voor Rita van Ewijk

De belangrijkste cijfers

Alle bedragen x € 1.000

Activa	2022	2021
Beleggingen voor risico pensioenfonds	565.354	697.533
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	367	644
Vorderingen	68	810
Liquide middelen	395	524
Totaal	566.184	699.511

Passiva	2022	2021
Reserves	174.159	168.932
Technische voorzieningen	390.800	530.034
Kortlopende schulden	1.225	545
Totaal	566.184	699.511

De belangrijkste post in de balans van een pensioenfonds is de post 'technische voorzieningen'. Dit is het bedrag dat nodig is om alle pensioenen uit te kunnen betalen, nu en in de toekomst.

Verkorte staat van baten en lasten

Alle bedragen x € 1.000

	2022	2021
Beleggingsresultaten	-123.568	40.419
Ontvangen premies	9.671	10.063
Overige baten	181	170
Saldo overdracht van rechten en verplichtingen	-391	62
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen	139.403	43.597
Pensioenuitkeringen	-19.620	-18.537
Saldo herverzekering	-276	1.129
Mutatie voorziening AAOP Arbeidsongeschiktheidspensioen	-169	-266
Overige lasten	-4	-64
Saldo van baten en lasten	5.227	76.573

De beleggingsmix

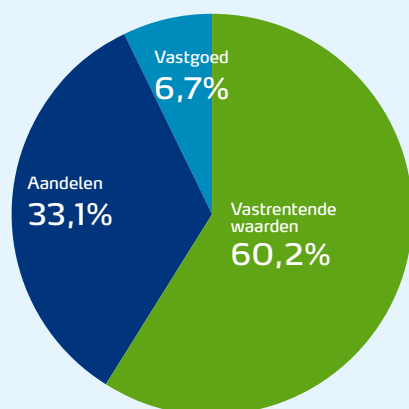
Om de pensioenen nu en in de toekomst te kunnen betalen, belegt het bestuur het vermogen van het pensioenfonds. Beleggen is nodig omdat de premie alleen niet genoeg is voor een levenslang pensioen dat meegroeit met de prijzen. Dit doet het bestuur uiterst zorgvuldig. Eind 2022 wordt 60,2% belegd in vastrentende waarden, waarmee relatief weinig risico wordt gelopen. Daarnaast wordt een deel van het vermogen belegd in meer risicovolle beleggingen zoals aandelen en vastgoed. Ondanks deze risicospreiding kunnen de rendementen soms slecht zijn. In 2022 was dat duidelijk het geval, maar het pensioenfonds kan tegen een stootje. We kijken altijd naar de lange termijn. We hechten ook veel waarde aan mensenrechten, milieu en duurzaamheid en willen daarom het vermogen op een maatschappelijk verantwoorde manier beleggen.

Beleggingen van Pensioenfonds Yara wereldwijd

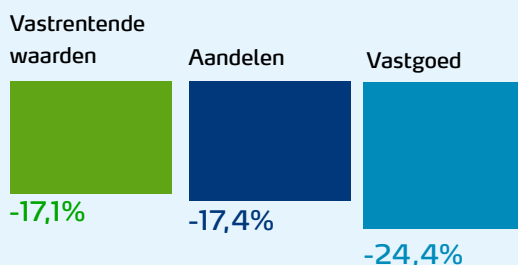
Hoe het bestuur omgaat met beleggingen is vastgelegd in ons beleggingsbeleid. Hierin staat hoe het bestuur zorgvuldig het geld beheert. Het bestuur onderzoekt regelmatig of het beleggingsbeleid nog past bij de populatie van Pensioenfonds Yara.

Het pensioenfonds belegt wereldwijd. Naast beleggingen in euro's belegt het pensioenfonds ook in andere valuta. Aan het eind van 2022 is circa 11% belegd in andere valuta dan euro. U kunt hierbij denken aan onder andere Amerikaanse dollars, Britse ponden, Hong Kong dollars, Zweedse kronen en Zwitserse franken.

De beleggingsmix ultimo 2022

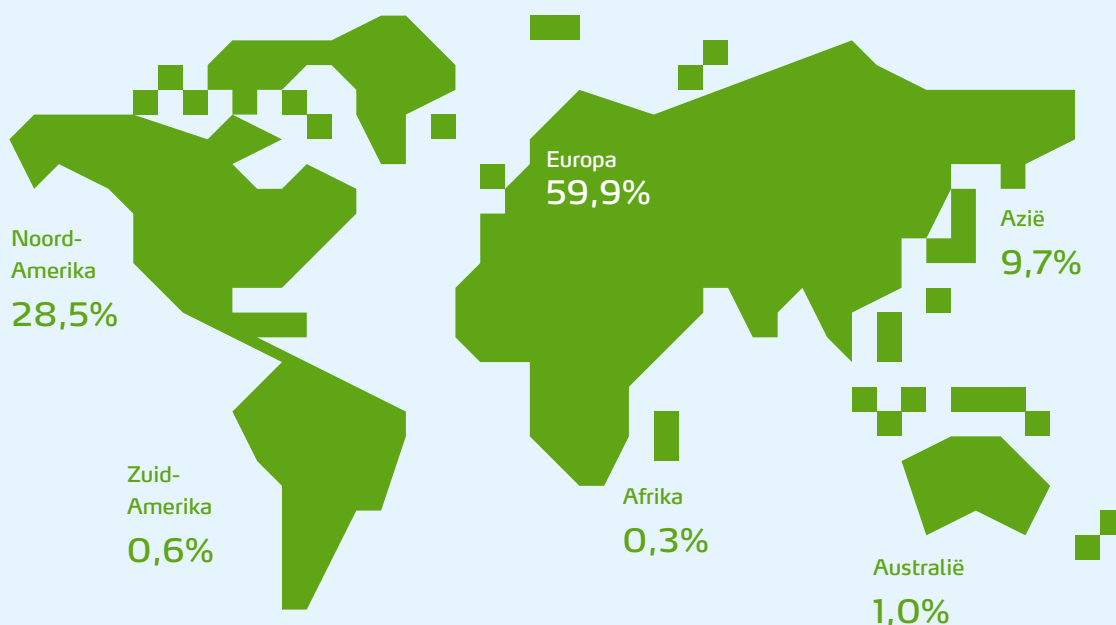

Het behaalde rendement

In het jaar 2022 heeft het Pensioenfonds een totaal rendement behaald van

-17,7%

Verhoging van de pensioenen in 2023

Het jaar 2023 is een bijzonder jaar als het gaat om indexatie. Om de indexatie te bepalen kijken we voor de werknemers naar de lonen en voor de gepensioneerden en oud-deelnemers naar de prijzen. Momenteel kan de stijging van de lonen de enorme stijging van het levensonderhoud onmogelijk bijbenen. Gepensioneerden en oud-deelnemers krijgen er daardoor dit keer veel meer bij dan de werknemers. Het bestuur heeft onderzocht of het verschil verkleind kon worden, maar door de onduidelijkheid over de toekomstvisie van het pensioenfonds heeft het bestuur ervoor gekozen om niet van het bestaande indexatiebeleid af te wijken.

Pensioenfonds Yara probeert de pensioenen jaarlijks te verhogen, om de inflatie (gedeeltelijk) te compenseren. Die verhoging kan alleen als er voldoende geld is om de pensioenen nu en in de toekomst te kunnen betalen. Om te bepalen of de pensioenen verhoogd kunnen worden, gebruikt Pensioenfonds Yara de beleidsdekkingsgraad.

De beleidsdekkingsgraad moet minstens 110% of hoger zijn, willen wij gedeeltelijk kunnen indexeren.

Door indexatie wordt onze dekkingsgraad lager. We moeten namelijk hogere pensioenen uitkeren, nu en in de toekomst. Daar moet dus meer geld voor gereserveerd worden. Bij het bepalen van de indexatie houdt het bestuur rekening met dat effect. Voor volledige indexatie in 2023 moest de beleidsdekkingsgraad op 31 december 2022 boven de 140% zitten, maar dat werd net niet gehaald. Daarom is een gedeeltelijke verhoging toegekend van, voor beide groepen, 88,3% van de maatstaf.

De pensioenuitkeringen en opgebouwde pensioenen van gepensioneerden en oud-deelnemers zijn per 1 januari 2023 met 12,66% verhoogd en de opgebouwde pensioenen van werknemers met 3,18%. De indexatie werd met terugwerkende kracht doorgevoerd vanaf januari. Daardoor daalde onze actuele dekkingsgraad direct met 11%.

Uw pensioenregeling in 2023

De pensioenregeling is in 2023 niet gewijzigd. Alleen de jaarbedragen zijn aangepast.

- Pensioenleeftijd blijft 68 jaar, vervroegen blijft mogelijk
- Franchise, het bedrag waarover u geen pensioen opbouwt, steeg van € 14.802 in 2022 naar € 16.322 in 2023.
- Pensioenopbouw in 2023 is 1,875% per jaar voor het salaris tot € 128.810 (in 2022 lag deze grens op € 114.866)
- Over uw salaris boven €128.810 bouwt u geen pensioen op.
- De pensioenpremie die u betaalt voor de pensioenregeling is niet veranderd. Het is 5% van uw pensioengrondslag (salaris minus franchise). Yara houdt dit in op uw bruto loon. Het exacte bedrag staat op uw salarisstrook.

Verdeling deelnemers eind 2022

In totaal waren er 2.027 deelnemers en gepensioneerden.

Actieve deelnemers 436

20 – 35 jaar	37
35 – 45 jaar	69
45 – 55 jaar	118
55 – 70 jaar	212

Oud-deelnemers 333

20 – 35 jaar	10
35 – 45 jaar	42
45 – 55 jaar	72
55 – 70 jaar	209

Pensioengerechtigden * 1.258

Tot 55 jaar	20
55 – 65 jaar	75
65 – 85 jaar	945
85+ jaar	218

* Inclusief nabestaanden en wezen

Knowledge grows

Op de hoogte blijven over de toekomst van uw pensioen? Abonneer u op de digitale nieuwsbrief!

Met alle ontwikkelingen rond de toekomst van de pensioenen en het pensioenfonds, is onze e-nieuwsbrief de beste manier om op de hoogte te blijven. U krijgt elk kwartaal een e-nieuwsbrief met actuele berichten op uw e-mailadres. Is het echt belangrijk, dan sturen we u een nieuwsflits.

U kunt zich eenvoudig gratis abonneren via onze website, pensioenfondsyara.nl/aanmelden-nieuwsbrief/

Colofon

Redactie:

Peter Vlaeminck (voorzitter Pensioenfonds Yara) en WTW

Vormgeving: EPIC

Contact over Pensioenfonds

Yara: psf@yara.com

of **0115 – 47 44 21**

Contact over uw pensioen of pensioenuitkering:

pfyara@appelpensioen.nl

of **+31 (85) 210 40 95.**